

HODNOTIACA SPRÁVA O KVALITE VZDELÁVANIA
A UMELECKEJ, VÝSKUMNEJ, VEDECKEJ A PUBLIKAČNEJ ČINNOSTI
NA VYSOKEJ ŠKOLE VÝTVARNÝCH UMENÍ V BRATISLAVE ZA ROK 2017

Prijímacie pohovory

Kvalita vzdelávania sa odvíja, okrem iného, aj od kvalitnej pripravenosti uchádzačov na štúdium. V posledných dvoch rokoch nárast počtu hlásiacich sa uchádzačov na školu, na jednotlivé študijné programy bakalárskeho štúdia. Vedenie školy, spolu s kolegami na jednotlivých katedrách navrhlo a vykonalo niekoľko opatrení, ktoré priniesli svoje výsledky: umožnenie si podať prihlášku na dva študijné programy a to v prípade, že sa termíny prijímacích pohovorov neprekrývajú, DOD – Deň otvorených dverí – mimoriadna návštevnosť, otvorenosť v komunikácii a pri konzultáciách prác uchádzačov, projekt Erasmus plus je zameraný na krajiny mimo EU odkiaľ by mohli prichádzať potenciálni uchádzači. Fungujúca web školy – aktuality, organizovanie konzultácií priamo na stredných školách, výstavy katedier a ateliérov v regiónoch Slovenska, priateľský prístup k uchádzačom na prijímacích pohovoroch. Umožnenie zahraničným študentom absolvovať prijímacie pohovory a test v anglickom jazyku. Vedenie, na základe vlastnej skúsenosti, nevidí problém v organizovaní dodatočných prijímacích pohovorov. Dôvodom tohto stanoviska je najmä skúsenosť z toho, že ak katedry urobili všetko preto, aby sa na ich študijný program prihlásilo dostatok uchádzačov, nie je dôvod brániť týmto katedrám vo vyhlásení dodatočných prijímacích pohovorov. Zaviedol sa nový model teoretického testu z dejín umenia, ktorý upriamuje pozornosť smerom k vizuálnej pamäti uchádzačov, ich schopnosti zapamätať si a zdefinovať konkrétne umelecké dielo z dejín umenia.

Na základe týchto krokov sa zvýšil počet prihlásených uchádzačov na štúdium. Vedenie školy si uvedomuje, že nie je možné poľaviť v propagácii školy navonok, pretože máloktorá škola na Slovensku sa môže pochváliť stúpajúcim počtom hlásiacich sa študentov za uplynulé dva roky.

	2017-18	2018-19	rozdiel
uchadzaci	377	411	9%
prihlasky	411	443	8%
zahranicni uchadzaci	40	29	-28%
zahranicne prihlasky	44	31	-30%

Bakalársky stupeň štúdia

V posledných rokoch sledujeme tendenciu, že študenti bakalárskeho stupňa štúdia nedosahujú patričné zručnosti a skúsenosti pri realizácii zadaní v porovnaní s predchádzajúcimi generáciami. Nie je to otázka „netalentovanosti“ študentov, alebo ich obmedzeného vzdelania, ale možno skôr dôsledok počítačovej výchovy. Ide o generáciu, u ktorej sa vytratila manuálna zručnosť, práca s knihou. Je to do istej miery

dôsledok absencie pracovnej výchovy na základných školách, ale aj poklesu kvality vzdelávania na stredných školách. Prvé ročníky bakalárskeho štúdia preberajú tieto kompetencie. Napriek tomu, že väčšina katedier posilnila odborné technologické predmety, stále sa táto situácia ukazuje ako aktuálna. V nastavenom trende sa bude na škole pokračovať. Výučba digitálnych technológií sa bude programovo vyvažovať rukodielnými projektmi v ateliéroch alebo dielniach. Pretrvávajú diskusie o problematike prípravných kurzov.

Teoretické predmety na bakalárskom a magisterskom stupni štúdia

Povinné teoretické predmety sú celoplošne nastavené v dostatočnej miere. Problémom je zabezpečenie povinných štátnicových predmetov v magisterskom stupni štúdia, ktoré ešte stále „vykrýva“ niekoľko externých pedagógov. Ide najmä o úžitkové a dizajnérske odbory, vrátane textilu, ale aj problematiku nových médií. Interní pedagógovia na KTDU majú plné úväzky. Dá sa predpokladať, že do budúcnosti sa bude zvyšovať potreba teoretickej výbavy študentov, možno vo vyššej miere, než je tomu dnes. Študenti akoby poľavili v samoštúdiu, čo je dôležitá súčasť vysokoškolského vzdelávania. Povinne voliteľné predmety by sa mali priebežne aktualizovať problematiku súčasného výtvarného umenia. Stáva sa, že v magisterskom stupni štúdia si študenti nemajú z čoho vybrať. Predpokladá sa, že práca so študentmi by mala do budúcnosti rozšíriť najmä seminárnu formu postavenú na čítaní textov, diskusiách a kritickom myslení. Preto vedenie školy iniciuje kroky, ktoré by transformovali vedecko-výskumné miesta na pedagogické miesta na KTDU. Zámerom posilnenia katedry je aktívne uvažovanie aj o otvorení študijného programu dejín umenia na magisterskom stupni štúdia a doktorandskom stupni štúdia.

Ateliéry na bakalárskom a magisterskom stupni štúdia

Na základe prieskumov, ale aj z diskusií so študentmi je možné sa domnievať, že vo výučbovom procese je prítomná nerovnomerná intelektuálna a praktická záťaž v jednotlivých ateliéroch. Sú ateliéry, v ktorých študenti realizujú rešerše, majú rozsiahlu prípravnú fázu, pedagóg organizuje prednášky, workshopy, oboznamuje študentov s knihami a katalógmi a podobne. Individuálny prístup pedagóga k študentovi samozrejme predurčuje k tomu, že výkon pedagóga je vždy špecifický. Cez to všetko je možné klásť otázky smerujúce k záťaži študentov v jednotlivých ateliéroch, ale aj záťaži pedagógov, ktorí majú v ateliéri 25 študentov a tých, ktorí majú 3 študentov. Rozdiely v počtoch študentov začínajú byť mimoriadne výrazné a je potrebné sa k tomu vyjadriť.

Internacionalizácia na bakalárskom a magisterskom stupni štúdia

Pozícia hostujúceho pedagóga. Personálna stabilizácia vedúcich ateliérov prináša na jednej strane istotu pri akreditáciách a na druhej strane aj istú stagnáciu v celkovej dynamizácii výučby. Preto vedenie začalo hľadať možnosti, ako školu v tomto smere dynamizovať. Reagovalo najmä na záujem katedier – zriadiť pozíciu hostujúceho pedagóga. V rámci projektu *Internacionalizácie* financovaného MŠVVaŠ SR sa podarili získať financie na 3 roky zriadenia takýchto pozícií ako aj krátkodobých workshopov, či seminárov vedenými zahraničnými odborníkmi. Problémom bude udržateľnosť takýchto miest do budúcnosti. Rozvojový projekt *Internacionalizácie* sa v akademickom roku 2017/2018 rozbieha. Budú z neho po dobu troch rokov financované tieto pozície: financovanie hostujúceho pedagóga, financovanie pedagógov na blokovú výučbu v oblasti teórie umenia a odborníkov z praxe, financovanie exkurzii ako súčasť výučby, financovanie kurzov angličtiny pre študentov všetkých stupňov štúdia a pedagogických pracovníkov školy a zamestnancov pre celkové zvýšenie úrovne jazykovej pripravenosti.

Po zimnom semestri akademického roka 2017/2018 sú mimoriadne dobré ohlasy na všetky exkurzie, ktoré boli doteraz zorganizované – išlo o prehliadky súčasného umenia, architektúry a dizajnu v medzinárodnom meradle.

Doktorandský stupeň štúdia

Stále evidujeme rôznorodú intenzitu štúdia jednotlivých doktorandov. Kontrolné mechanizmy majú v kompetencii Odborové komisie, ktoré sú však zvyčajne predsedami zvolávané len raz do roka. Školiteľom akoby „dochádzal dych“ pri vzdelávaní doktorandov, nakoľko sú vyťažení študentami naprieč ročníkmi jedného ateliéru. Nie je to ale pravidlom samozrejme. Do istej miery absentuje aj odhodlanie školiteľa ukončiť štúdium doktoranda, ktorý si neplní povinnosti (financovanie). V posledných rokoch sledujeme nárast doktorandov v nadštandardnej dĺžke štúdia. Návrh na zlepšenie: verejné prezentácie rozpracovanosti doktorandských prác už v prvom roku štúdia. Zvážiť, či by sa nemali konať aj prezentácie pred Odborovými komisiami každý rok – ako rutinná záležitosť. Začiatkom roku 2018 rektor vymenoval nových členov Odborových komisiách, prvé zasadnutie viedla prorektorka pre výskum a umeleckú činnosť. Poznámky: počet oponentov, prijímacie pohovory – ich štruktúra a hodnotenie, prijímanie po jednom roku praxe od skončenia magisterského stupňa štúdia, evidencia umeleckej činnosti interných doktorandov atď.

Nárast počtu zahraničných študentov, mobilita pedagógov

Zahraničné oddelenie získalo financie v rámci ERAZMUS+ so zameraním sa na vysoké školy mimo Európskej únie. Počet vysielaných a prijímaných študentov sa zvýšil na počet asi 80 študentov, ktorých prijímame a ktorých vysielame za jeden semester. Zvýšila sa aj mobilita pedagógov. Škola sa na jednej strane otvára medzinárodnému prostrediu, na druhej strane sledujeme nárast pedagogických nárokov a administrácie. Asi sme sa dostali na hranu zvládnutia tohto stavu, preto UR odporučila monitorovanie tohto stavu v akademickom roku 2017/2018.

Na záver rokovania Umelecká rada VŠVU skonštatovala, že aj napriek snahe neustále zlepšovať kvalitu štúdia na škole, nedá sa tak robiť donekonečna. Jednoducho, škola sa cíti byť dlhodobo podfinancovaná, v rozpočte nezostávajú peniaze na rozvoj školy a jej napredovanie. Hoci je VŠVU školou univerzitného typu a súčasne za posledné roky je v hodnotení ARRA zaradená vždy na prvé miesto medzi umeleckými školami nedá sa dlhodobo vykazovať kvalita vzdelávania, ak priemerný plat docenta na škole je v čistom približne 700,- eur a u profesora je to v čistom 900,- eur. Náklady na chod ateliérov a ich základné materiálové vybavenie sa neustále znižujú, pritom cena materiálov (plasty, sadra, bronz, farby, drevo, kovy, chemikálie, textil, fotomateriál, atď. je vysoká. Mnohé z toho si študenti musia platiť sami, preto si popri štúdiu zarábajú peniaze, vynechávajú výučbu. Je to začarovaný kruh.

VŠVU má veľkú snahu podporovať verejnú prezentáciu výsledkov prác študentov, prípadne aj v konfrontácii s inými vysokými školami umeleckého zamerania. Je to nesmierne dôležité. Príprava a organizácia výstav doma a v zahraničí je však mimoriadne náročná, ani nie tak organizačne ako finančne. Bez toho nemôžeme ale ako škola existovať. V rozpočte školy financie na takéto projekty nie sú a naša konkurencieschopnosť, napríklad s finančnými možnosťami poľských alebo českých škôl, je nedosiahnuteľná. Sme preto nútení z takýchto spoluprác neraz ustúpiť. Kvalita školy by určite postúpila.

Výskumné, umelecké a publikačné aktivity VŠVU

Štatistika umeleckej činnosti pedagógov, vedecko-výskumných pracovníkov a interných doktorandov za rok 2017 (zatiaľ nezverifikované výstupy)

Výtvarné umenie: 250

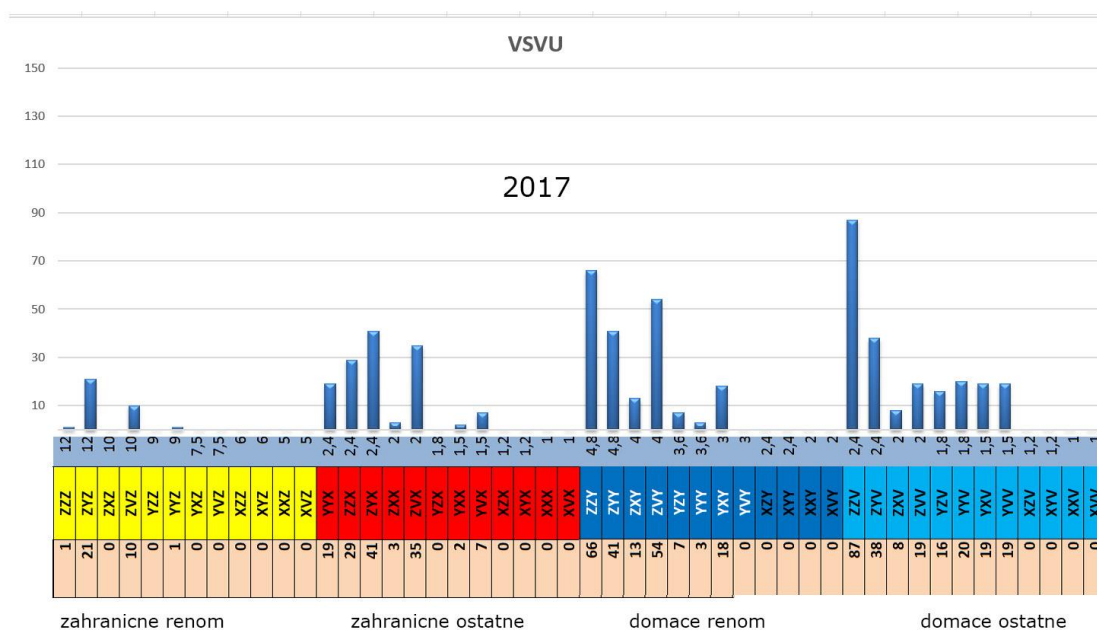
Dizajn: 209

Reštaurovanie: 46

Architektonická tvorba: 35

Kurátorstvo: 57

Spolu: 597

Publikačná činnosť sa eviduje do konca marca 2018 za rok 2017 – preto nezaradená.

Humanitné vedy: Dlhodobo sledujeme problém s evidovaním publikačnej činnosti humanitných vied – pod ktoré patria aj dejiny umenia. V tejto vednej oblasti neexistujú takmer žiadne karentované či inak impactované časopisy. Cieľom jednotlivých humanitných disciplín je sústredenosť na slovenské, respektíve stredoeurópske umenie, na premýšľanie o tejto geopolitickej oblasti. Mnohí kolegovia sa venujú kurátorskej a publikačnej činnosti (katalógy výstav, monografie...). V porovnaní s evidovaním publikačnej činnosti technických a prírodovedných vied, ktoré disponujú veľkým počtom karentovaných časopisov, sú humanitné vedy na chvoste všetkých možností publikovania. S tým samozrejme súvisí aj financovanie. Je to problém, na ktorý dlhodobo upozorňujú humanitne zamerané školy a fakulty na Slovensku.

Vedecko-výskumné aktivity na jednotlivých pracoviskách školy podporené vedeckými grantmi

Excelentné pracoviská na VŠVU / Špičkový vedecký tím:

- 1. Transportdizajn VŠVU** / prof. Štefan Klein, doc. Sylvia Jokelová, Mgr.art. Peter Bauman, Mgr.art. Peter Machata, Mgr.art. Martin Kubina
 - Zameranie na výskum a dizajnérske projekty v oblasti transportdizajnu, technických a technologických inovácií a nadväzovanie a rozvíjanie spolupráce s dizajnéorskými ateliérmi významných automobiliek
- 2. IN / OUT** / prof. Ilona Németh, doc. Martin Piaček, doc. Daniel Grúň, Mgr.art. András Cséfalvay
 - Zameranie na umelecké a výskumné projekty intervenujúce do verejného prostredia, občiansky aktivizmus, tematizujúci otázky demokracie, autokracie, sociálnych vzťahov, nacionalizmu a radikalizácie v strednej a východnej Európe. Výstavná, publikačná činnosť a diskusná platforma.

RE:THINK FASHION - dizajn a tvorba v kontexte kreatívneho priemyslu / prof. Júlia Sabová, akad.mal. a kol. Katedry textilnej tvorby

Inovácie klasických a nových médií v odboroch keramiky, skla a umeleckého šperku / prof. Karol Weisslechner, akad.arch. a kol. Katedry užitočných umení

Seriálnosť a repetícia v súvislostiach tvorivých metód moderného a súčasného vizuálneho umenia na Slovensku / prof. Zora Rusinová, PhD. a kol. Katedry teórie a dejín umenia

Vznik fotografickej knihy. Od technológie k umeniu a dizajnu / Mgr.art. Juraj Blaško, ArtD., Mgr.art. Olja Triaška Stefanović, ArtD. a kol. Katedry vizuálnej komunikácie

Zvyškové urbánne a architektonické priestory. Transformačné stratégie / Ing.arch Zoltán Holocsy, PhD. a kol. Katedry architektonickej tvorby

Medialab Extension / prof. Anton Čierny a kol. Katedry Intermédií

Tandem (Umenie a veda) / prof. Ilona Németh, DLA a kol. Katedry Intermédií

Zaľudnená história: sto rokov modernej architektúry na Slovensku / spoločný projekt s Fakultou architektúry STU, prof. Matúš Dulla, DrSc, Mgr.art. Olja Triaška Stefanović

Topografia vybraných aspektov reprezentácie tela a jeho vzťahu k priestoru v umení na Slovensku pred a po roku 1989. Kontextualizácia performatívnych umeleckých stratégií a ich transformácie v stredoeurópskom / Dr. phil. Andrea Euringer Báthorová

Skvalitnenie nedeštruktívneho výskumu a jeho aplikácia v reštaurátorskej praxi pre študentov katedry RTVVŠVU / doc. Mgr.art. Jana Karpjaková Balážiková a kol. Katedry reštaurovania

Typolexikon (Lexikon typografie Online) / doc. Mgr.art. Palo Bálik a kol. Katedry vizuálnej komunikácie

SOFT NORM: From Historical Awareness to Civil Engaged Art Practises / doc. Martin Piaček, ArtD.

Fyzikálne nedeštruktívne metódy pre komplexné testovanie a analýzu artefaktov kultúrneho dedičstva / spoločný projekt s Ústavom merania SAV, doc. Danica Stojkovičová, akad.mal.

Umelecké aktivity na jednotlivých pracoviskách školy (výstava, katalóg, mobilita):

Heimtextil 2017 / doc. MA Mária Fulková, Katedra textilnej tvorby

Bratislava – Wratislavia / Mgr.art. Silvia Čúzyová – Lacková, PhD., Katedra maliarstva

Sklo z Bratislavy / doc. Patrik Illo, Katedra úžitkových umení

KONSTELLATIONEN - KONŠTELÁCIE – CONSTELLATION / prof. Karol Weisslechner, akad.arch., Katedra úžitkových umení

Prague Photo 2017 / doc. Miro Švolík, Katedra fotografie a nových médií

Shared Cities: Creative Momentum / Mgr.art. Vít Halada, ArtD. a kol. autorov Katedry architektonickej tvorby

Issues of Reality / doc. Silvia Saporová, ArtD., Katedra fotografie a nových médií

Ateliér Art Design na Dutch Design Week 2017 / Mgr.art. Marián Laššák, Katedra dizajnu

Iconic Ruins / Shared Cities: Creative Momentum / Creative Europe / Vít Halada, Katedra architektonickej tvorby

Prezentácia Ateliéru keramiky VŠVU na pražskom Designbloku / doc. Daniel Piršč, Katedra úžitkových umení

FUTURE TODAY/ BUDÚCNOSŤ DNES / Mgr.art. Juraj Rattaj, Katedra socha, objekt, inštalácia

Interactive Wall Structure(s) / Mgr.art. Kristína Rypáková, Katedra architektonickej tvorby

Sklo ako plátno / doc. Palo Macho, Katedra úžitkových umení

POZNÁMKA:

Okrem menovaných projektov – podporených grantom pedagógovia a vedecko-výskumní pracovníci realizujú ďalšie výskumné a umelecké aktivity, do ktorých zapájajú kolegov a študentov školy. Rozvíjajú tak svoju umeleckú, bádateľskú a prezentačnú činnosť.

Edičná činnosť

K vydávaniu publikácií, katalógov pristupuje vedenie školy individuálne, osobnou komunikáciou s autormi. VŠVU sa podieľa na produkcii a financovaní kníh. Mnohé knihy však vznikajú pod hlavičkou školy bez toho, aby škola o tom vedela. Preto vedenie potrebuje nastaviť systém, ktorý by prešiel kontrolou tiráže, odovzdaním povinných výtlačkov pre knižnicu a povinnú knižničnú distribúciu. Za posledné dva roky bolo na škole pod hlavičkou VŠVU vydaných do 30 publikácií – od vedeckých monografií, cez monografie autorov, katalógy, brožúry a pod. Každá publikácia je vydaná v inom režime, financovaná viaczdrojovo a distribuovaná v iných parametroch a podmienkach. Vedenie uvažuje o zriadení edičnej rady, ktorá by vydavateľskú prácu koordinovala. Edičnej činnosti sa venuje Rada CV, ale ak dôjde k transformácii vedecko-výskumných miest na pedagogické miesta – bude treba zmeniť charakter podpory vydavateľským zámerom školy.

Túto hodnotiacu správu Umelecká rada Vysokej školy výtvarných umení prerokovala a schválila na svojom zasadnutí dňa 21.03.2018.